

1986: verkiezingen op 21 mei

Op het verkiezingsaffiche van het CDA staat dat Lubbers zijn karwei moet afmaken. Welk karwei wordt hier bedoeld?

Politieke verhoudingen in 1986

Het kabinet Lubbers I had uiteindelijk in 1985 een beslissing genomen over de 'kruisrakettenkwesitie'. De Tweede Kamer had ingestemd met plaatsing van raketten in Woensdrecht. Door de kernramp in Tsjernobyl in 1986 ontvlamde er weer een felle discussie over de gevaren van kernenergie. De [PSP](#) streed nog steeds actief voor ontwapening (zie verkiezingsaffiche).

De [VVD](#) en het [CDA](#) konden deze discussie niet goed gebruiken. Ze wilden graag nog een keer samen een kabinet vormen. Daarnaast was de VVD 'politiek beschadigd' doordat een VVD-minister de Tweede Kamer niet had geïnformeerd over financiële overheidssteun aan een scheepswerf. De peilingen waren door deze omstandigheden en de impopulaire bezuinigingen die het kabinet had doorgevoerd niet gunstig voor beide regeringspartijen. Daarom probeerden ze in de aanloop naar de verkiezingen al te kijken of er een samenwerking met de klein-rechtse partijen in zat.

"Bent u voor of tegen het huidige bezuinigingskabinet?". Dit leek de enige vraag te zijn in de verkiezingsstrijd. De poster van het CDA zei dan ook dat Lubbers zijn karwei moest afmaken (bezuinigen) en de [PvdA](#) gaf aan dat kiezers op de PvdA moesten stemmen als ze een heel ander kabinet wilden.

Iedereen verwachtte eigenlijk wel dat de PvdA de grootste zou worden. Zeker met de steun van de FNV en de ambtenarenbond ABVAKABO. De vakcentrale en de ABVAKABO besloten om elk drie miljoen gulden te besteden aan een campagne tegen het bezuinigingskabinet Lubbers. Op bovenstaand verkiezingsaffiche van de PvdA was te zien dat Joop den Uyl (op de voorgrond) van plan was om zijn partijleiderschap over te geven aan Wim Kok (op de achtergrond).

Verkiezingen in 1986

Zoals verwacht won de PvdA veel zetels: van 47 ging de partij naar 52 zetels. Dit was echter niet genoeg voor regeringsdeelname. Het CDA bracht namelijk de grootste verrassing deze verkiezingen. Hoewel niemand het had verwacht, won het CDA negen zetels. Dit compenseerde zelfs het verlies dat de VVD leed. Die partij ging namelijk terug van 36 naar 27 zetels. Het CDA en de VVD konden dus opnieuw samen een kabinet vormen: het kabinet Lubbers II.

Op het verkiezingsaffiche van de [SGP](#) staat Ir. B.J. (Bas) van der Vlies voor het eerst genoemd als lijsttrekker. Hij zou de SGP uiteindelijk tot halverwege het jaar 2010 nog leiden.

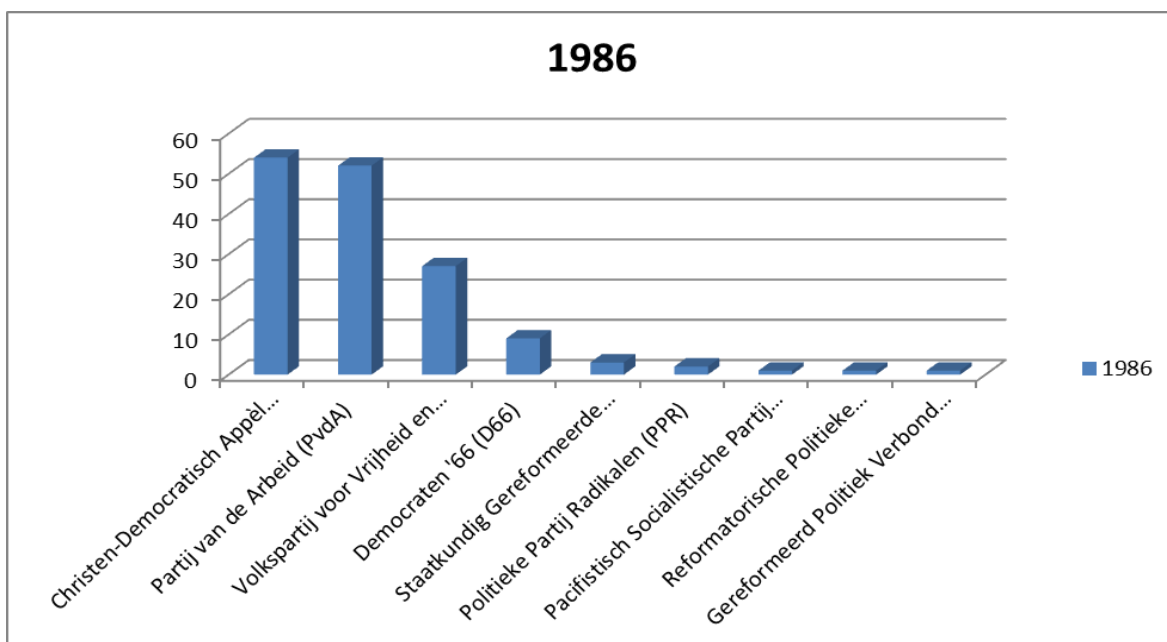

Bij de verkiezingen van 1986 verloor een aantal partijen hun plek in de Kamerbankjes. De communisten, de Centruumpartij en de Evangelische Volkspartij verdwenen uit de Kamer. [D66](#) deed het met dezelfde leus “Andere politiek” en met het oude vertrouwde gezicht van Hans van Mierlo weer een stuk beter: ze wonnen drie zetels.

Wist je dat:

- ... er voor de eerste keer minder dan tien partijen in de Tweede Kamer kwamen?

Dit leidde tot het kabinet Lubbers II (CDA, VVD, totaal 81 zetels).